

Nyomtatott és online sajtó

Potápi Árpád János: a templomépítések is a közösségek megerősítését szolgálják

2023. november 25. – MTI, Felvidek.ma, Demokrata, Hirado.hu, MagyarHírlap, Ma7.sk

A templomépítések és templomfelújítások is a közösségek megerősítését szolgálják - jelentette ki Potápi Árpád János, a Miniszterelnökség nemzetpolitikai államtitkára a felvidéki Tompán, ahol beszédet mondott az újonnan épült Assisi Szent Ferenc-templom felszentelésén szombaton. A Lévai járásban lévő, mintegy harmadában magyarok lakta településen átadott római katolikus templom építése még 2016-ban kezdődött. A templom a helyi önkormányzat és magyar főpapok jelentős hozzájárulásával, magánszemélyek adományaiból és közadakozásból, illetve a Nemzetpolitikai Államtitkárság 52,8 millió forintos támogatásából épült meg. Az államtitkár elmondta: az elmúlt 12-13 évben a magyar kormány legfontosabb feladata a közösségek megerősítése volt Magyarországon és a Kárpát-medencében. Rámutatott: ezt úgy lehet megvalósítani, ha a helyi közösségek olyan célokat fogalmazznak meg, amelyeket lehet támogatni, közösen meg lehet valósítani, s ilyen célnak számítanak a templomfelújítások és -építések is, amelyek egyaránt erősítik a közösséget.

Szili Katalin: bízni kell a jövőben, a biztonságot adó nemzeti összefogásban

2023. november 26. – MTI, Hirado.hu, Demokrata, MagyarHírlap, Felvidek.ma, Korkep

Bízni kell a jövőben, a biztonságot adó nemzeti összefogásban; az anyaországnak fontos, hogy elősegítse közösségei fennmaradását és fejlődését - mondta Szili Katalin miniszterelnöki főtanácsadó vasárnap Helsinkiből telefonon az MTI-nek. Szili Katalin a Finnországi Magyarok Egyesülete meghívására részt vett Helsinkiben az általuk szervezett szombati bálon, amelyet az egyesület megalakításának 30. évfordulója alkalmából rendeztek. A miniszterelnöki főtanácsadó beszámolt arról, hogy a szombati rendezvényen köszönetét fejezte ki azért az állhatatos, több évtizedes munkáért, amelyet a Finnországban élő magyarság az identitás megőrzéséért és a magyar kultúra, nyelv és a hagyományok ifjúságnak történő átadásáért tett és tesz. E közösségben együtt jelenik meg a Kárpát-medence és diaszpóra magyarsága, hiszen az ott élők közül sokan az anyaországon kívül rekedt nemzetrészekből érkeztek Finnországba, így mint cseppben a tenger jelenik meg a világ magyarsága - hangsúlyozta Szili Katalin.

Elhunyt Barta József, a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség alelnöke

2023. november 25. – MTI, Hirado.hu, Index.hu, Kiszo.net, Karpat.in.ua, Karpatalja

Életének 66. évében, pénteken váratlanul elhunyt Barta József, a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség (KMKSZ) alelnöke, pedagógus, érdekvédő, politikus - közölte az MTI-vel szombaton a szervezet. Barta József 1958. január 26-án született a jelenleg a Beregszászi járáshoz tartozó Salánk községben. 1980-ban diplomázott az Ungvári Állami Egyetem matematika szakán, majd szülőfalujának középiskolájában matematikát, fizikát és csillagászatot oktatott. 1994-ben kinevezték a Salánki Középiskola igazgatójának. A KMKSZ elnökségének nekrológja kiemeli,

hogy bárhová is rendelte az élet, Barta József munkáját "pontosan, szépen, nagy odaadással és felelősséggel végezte, amivel nagy tekintélyt vívott ki kollégái, képviselőtársai, a kárpátaljai magyarság és minden olyan ember körében, aki ismerte".

RMDSZ: lesz választási megállapodás az RMDSZ és az EMSZ között – Kolozsváron egyeztetettek a két alakulat vezetői

2023. november 24. – Krónika, maszol.ro, szekelyhon.ro

Lesz választási megállapodás az RMDSZ és az EMSZ között – jelentette be pénteken egy rövid Facebook-bejegyzésben az RMDSZ. Mint írták, pénteken Kelemen Hunor szövetségi elnök és Balázs Attila ügyvezető elnök rövid megbeszélést folytatott a kolozsvári elnöki hivatalban Zakariás Zoltánnal, az Erdélyi Magyar Szövetség (EMSZ) elnökével és Kátai Attila elnökhelyetttessel. A találkozón egyetértettek abban: össze kell fogni 2024-re, és egy olyan megállapodásnak is kell születnie, amely 2025-től is a magyar közösség legfontosabb kihívásait és érdekeit tartja szem előtt” – tájékoztatott az RMDSZ. Az Erdélyi Magyar Szövetség nem sokkal később közleményben tájékoztatta a Krónikát arról, hogy „a megbeszélés résztvevői áttekintették annak lehetőségeit, hogy a jövő évi választások alkalmával, valamint az azokat követő időszakban az erdélyi magyarok politikai képviseletét ellátó két párt miként tud a magyar közösségekre váró kihívásokra közös megoldásokat adni.

Elemző: Orbánnak is köszönhető a Magyarország iránti szimpátianövekedés, de nem változik a magyarokkal kapcsolatos szemlélet

2023. november 24. – Krónika

Nem annyira a szimpátia jele, hanem a zsigeri gyűlölet enyhüléséé, hogy a románok körében tíz év alatt nőtt azok aránya, akik pozitívan viszonyulnak Magyarországhoz – jelentette ki a Krónikának Pászán Zsolt. A Románia-szakértő szerint a román közösség körében nőtt az igény a szuverenista, az EU-s intézmények és a nagy(obb) hatalmak irányában kevésbé szolgálalkú és a határon túli román közösséget határozottabban védő politikai osztály iránt. A román társadalom ezen rétege számára az Orbán Viktor kormányfő által képviselt minta és az ebből Magyarországra is kiterjedő szimpátianövekedés egyelőre felülírni látszik a több évszázada felépített magyarellenességet. Ugyanakkor a magyarokkal kapcsolatos szemlélet megváltoztatása nehéz és megrázkódtatásuktól sem mentes folyamatot igényelne, melyre a jelenlegi román politikai osztály, illetve a különféle formális és informális körökben nemcsak akarat sincs, de melyben nem is érdekeltek.

Felmérés: a PSD továbbra is favorit, az AUR megelőzi a PNL-t, az USR körül kialakítandó jobboldali szövetség második lenne

2023. november 24. – Krónika

Miközben a Szociáldemokrata Párt (PSD) mind a romániai, mind az európai parlamenti választásokon élen végezne, a Románok Egyesüléséért Szövetség (AUR) jobban áll, mint a Nemzeti Liberális Párt (PNL), a Mentsétek meg Romániát Szövetség (USR) pedig harmadmagával akár a második helyre is befuthat – derül ki egy felmérésből. A Mercury Research közvélemény-kutató által az USR megrendelésére készített, pénteken nyilvánosságra hozott kutatás eredményei szerint amennyiben most vasárnap tartanák a parlamenti választásokat, a biztos szavazók körében 30 százalékos arányban a kormány vezető erejét adó PSD végezne az élen. Az AUR 20 százalékkal a második, az USR pedig 18 százalékkal a harmadik lenne, a kisebbik kormánypárt PNL pedig 17 százalékkal a negyedik. Az RMDSZ 4 százalékon áll, akárcsak a szélsőséges Diana Șoșoacă fémjelezte SOS Románia.

RMDSZ: nagy támogatottságú új polgármesterre van szükség, hogy ki tudja rántani Nagybányát a kátyúból

2023. november 24. – maszol.ro

Azt szeretnék, hogy az önkormányzatban nagy támogatottságot élvező ideiglenes polgármestere legyen Nagybányának, hogy nyugodtan tudjon dolgozni, és a hátralevő időszakban tegyen valamelyest rendet a Cătălin Cherecheș által hátrahagyott zavaros pénzügyekben, szögezte le a Maszol megkeresésére Pintér Zsolt, az RMDSZ nagybányai és Máramaros megyei szervezetének elnöke. A város polgármesterét pénteken a kolozsvári ítéltábla jogerősen öt év szabadságvesztésre ítélte, Cătălin Cherecheșt körözi a rendőrség, mert nem találták otthon, amikor börtönbe akarták kísélni. Az új helyzetben a Máramaros megyei prefektúra határozatban kell kimondja, hogy a polgármester elveszítette mandátumát, majd a nagybányai önkormányzat a két tisztségben levő alpolgármester közül fogja megválasztani az ideiglenes polgármestert. Ezek alapján a jövő évben sorra kerülő helyhatósági választásokig az RMDSZ-es Pap Zsolt István, vagy a Nemzeti Parasztpárt (PNȚCD) színeiben politizáló Doru Dăncuș lesz Nagybánya ideiglenes polgármestere.

„A jó pedagógus nem leckéjével okít, hanem példájával nevel” – Pedagógusokat díjaztak Csíkszeredában

2023. november 24. – maszol.ro

A pedagógusok világnapja alkalmából Hargita Megye Tanácsa az Apáczai Csere János Pedagógusok Házával és a Hargita Megyei Tanfelügyelőséggel közösen díjazta azokat a Hargita megyei pedagógusokat, akiknek tevékenysége kiemelkedő a gyerekek oktatása és nevelése, a közösség és a megye életében. Az idén a díjátadó ünnepségre november 23-án csütörtökön került sor, amelyet Csíkszeredában az Apáczai Csere János Pedagógusok Házában tartottak. Ez alkalommal nyolc magyar pedagógusnak adományozták a megyei tanács Majláth Gusztáv Károly-díját, és három román pedagógusnak a Pro Civitate Díjat. Az ünnepségen Ferencz-

Salamon Alpár, az Apáczai Csere János Pedagógusok Házának vezetője, megyei tanácsos köszöntötte az ünneplőket. Mint mondta, azokat díjazzák, akik a pedagógusi munka mellett irányt mutatnak, összefogják a közösséget, követendő példát mutatnak. A jó pedagógus nem leckéjével okít, hanem példájával nevel, fogalmazott Ferencz-Salamon Alpár, mint hozzátette, erről tettek tanúbizonyságot az ez alkalommal kitüntetettek.

„Órállók” az iskolákban a vallástanárok: harminc éve képez oktatókat Kolozsváron a Református Tanárképző és Zeneművészeti Kar

2023. november 25. – Krónika

Több mint 800 református vallásoktatót képeztek a harminc évvel ezelőtt a kolozsvári Babeş-Bolyai Tudományegyetem keretében indított Református Tanárképző és Zeneművészeti Karon, amelynek jubileumi ünnepségét november elején tartották. A kar dékánja, Lukács Olga egyetemi professzor a Krónika megkeresésére elmondta, a vallásoktatói pálya tulajdonképpen hivatás, amelyet szeretettel, áldozatkészséggel végeznek erdélyi iskolákban a vallástanárok. A dékán arra is felhívta a figyelmet, hogy a vallástanári szak jövőtől kezdve valószínűleg más szakokkal párosítva lesz választható.

Borson szervezték meg a Kárpát-medencei magyar nyugdíjasok első fórumát

2023. november 25. – Bihari Napló

Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes is köszöntötte videóüzenetben a november 24. és 26. közt zajló Kárpát-medencei magyar nyugdíjasok első fórumának a résztvevőit, melynek nyitóünnepségét péntek délután tartották egy borsi szállodában. Biró Rozália főszervező, parlamenti képviselő üdvözölt mindenkit a nyitóünnepségen, jelezve, hogy Partiumból, Erdélyből, Magyarországról, Felvidékről, Kárpátaljáról és az Órvidékről érkezett közel 60 nyugdíjasmozgalmi vezető. Köszönetet mondott a támogatásért Pótápi Árpád János nemzetpolitikáért felelős államtitkárnak, a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt-nek, az RMDSZ-nek, a Takács Csaba kuratóriumi elnök vezette Communitas Alapítványnak és a borsi önkormányzatnak, valamint a rendezvény szervezéséért Szilágyi Ibolyának és Székely Hajnalnak, a Partiumi Magyar Nyugdíjasok Egyesülete elnökének, illetve ügyvezető igazgatójának.

A kultúr- és sportdiplomáciát tartja a kolozsvári főkonzulátus erősségének a magyar főkonzul

2023. november 26. – Krónika

Öt éve érkezett konzulként Magyarország Kolozsvári Főkonzulátusára Grezsa Csaba, aki bő egy esztendeje a főkonzuli teendőket látja el. Irányításával a főkonzulátus hangsúlyos kultúr- és sportdiplomáciai tevékenységet fejt ki. A magyar diplomatával készített beszélgetés során a kolozsvári konzulátus szerteágazó tevékenységét vették górcső alá. ”A kultúrdiplomácia terén van bennünk egy erős készlet, de a helyi közösség részéről is elvárás, hogy ezen a területen is legyünk aktívak. Ezt a feladatot alapvetően kulturális intézetek látják el, de mivel Kolozsváron

ilyen nem működik, magunkra vállaltuk. Idén három nagy évfordulót ünnepeltünk: kétszáz éve írta Kölcsey Ferenc a Himnuszt, idén ünnepeltük Madách Imre születésének kétszázadik évfordulóját, és a végéhez közeledik a Petőfi 200 emlékév. Mindezek mellett könyvbemutatók és lapszám-bemutatók is színesítik a kulturális palettát” – mondta el Grezsa Csaba.

Emberi tragédiák: Felcserélt otthonok kiállítás Gútán

2023. november 24. – ma7.sk

Gútára, a tájházba érkezett a Szlovákiai Magyar Kultúra Múzeumának kiállítása, amely a Felcserélt otthonok címet viseli. A kiállítás megnyitóját 2023. november 23-án tartották. A kiállítás így egy olyan helyen látogatható, amely szorosan összefügg annak témájával, hiszen a Kondé családot a II. világháború után telepítették ki Magyarországra, hogy oda egy magyarországi szlovák család költözhessen be. A megnyitón Németh Iveta, a Magyar Asszonyok Ligájának elnöke köszöntötte az érdeklődőket, majd Kárpáty Ernő alpolgármester mutatta be az egybegyűlteknek az est vendégét, a Gútáról származó Szabó Györgyöt, aki 1979-ben tagja volt a magyar foci válogatottnak és elmesélte, hogy családját szintén érintette a kitelepítés.

Hatodik alkalommal rendezték meg a Felvidéki Vállalkozói Expót

2023. november 24. – ma7.sk

A Felvidéki Vállalkozói Expo idén is a dunaszerdahelyi MOL Arénában kerül megrendezésre immáron hatodik alkalommal. Az Expo célja, hogy a felvidéki magyar vállalkozók bemutatkozási lehetőségét elősegítse, a kiállítók és látogatók kapcsolatrendszerét bővítse, együttműködések hozzon létre. A rendezvényen részt vett Czimbalmosné Molnár Éva és Hajnal Virág, a Nemzetpolitikai Államtitkarság főosztályvezetői, Hájos Zoltán, Dunaszerdahely város polgármestere, Berényi József, Nagyszombat megye alelnöke, Forró Krisztián, a Szövetség párt elnöke, Iván Tamás, a Szlovákiai Magyar Vállalkozók Szövetségének elnöke. Az idei kiállításon mintegy 45 kis- és középvállalkozó termékeinek/szolgáltatásainak bemutatására nyílt lehetőség. A gyors reakcióidő és remek kapcsolati tőke életmentő lehet a vállalkozások szempontjából, a Szlovákiai Magyar Vállalkozók Szövetségének célja, hogy összekapcsolja a felvidéki vállalkozókat.

A múzeum legyen közösségi tér

2023. november 24. – ma7.sk

Elkészült a Csallóközi Múzeum, az ikonikus „sárga kastély” szomszédságában az irodahelyiségeket, a könyvtárat és a múzeumi raktárt is magába foglaló új épület. Erről és egyéb újdonságokról beszélgettünk Nagy Ivánnal, a múzeum igazgatójával. A kastélyt Padányi Biró Márton, veszprémi püspök építtette a 18. században. A múzeum alapítója és első igazgatója, Marczell Béla tanár, néprajzi gyűjtő, folklorista, a Csallóköz értékeinek, népi kultúrájának és

történelmének nagy ismerője volt. Szorgos munkával hozta létre a múzeum alapjául szolgáló gyűjteményt, amely mára 11 847 darabosra bővült. "– Nem csak az anyag frissítésére, szemléletváltásra is szükség volt, hiszen nekünk is haladnunk kell a korról. Napjainkban megkerülhetetlen az interaktív jelleg, a múzeumok alapvető célkitűzése ugyanis a szórakozva tanítás. Ennek feltétele pedig, hogy a múzeum minél érdekesebb és nyitottabb legyen.

Rimaszombatban hirdette ki a Dankó Rádió az év magyarnótáját

2023. november 24. – felvidek.ma

A magyar zene rádiója idén először arra vállalkozott, hogy hallgatói segítségével megtalálja „Az év magyarnótáját”, 2023 kedvenc dalát. A Dankó Rádió egyedülálló kezdeményezéséhez több ezren csatlakoztak. A szavazás lezárultával november 23-án a rimaszombati Dankó Klub koncerten jelentették be, hogy melyik magyarnótára érkezett a legtöbb szavazat. A szavazatok összesítése alapján „Az év magyarnótája” címet az Akácós út című kapta. A legjobb öt dal közé bekerült még A vén cigány, a Halljátok, cigányok, a Hogyha ír majd édesanyám és a Nagy a feje, búsuljon a ló című nóta is. A Dankó Klub koncerten élőben csendült fel az öt legtöbb szavazatot kapott dal. Ennek élő kapcsolással a Dankó Rádió hallgatói is részesei lehettek. Akik viszont a helyszínrre, a Rimaszombati Városi Művelődési Központ színháztermébe is eljöttek, azoknak több mint kétórás fergeteges koncertben lehetett részük. Felcsendültek a legszebb nóták Szász Kati, Egri József, Nádas György és Budai Beatrix előadásában, utóbbi az est háziasszonya is volt. Az énekeseket Tordai Zoltán és zenekara kísérte.

A nagy sikerű „Dresszkód: Szecesszió” budapesti tárlat másodjára Rimaszombatban nyílt meg

2023. november 24. – felvidek.ma

Vándorkiállításaként folytatja útját a budapesti Iparművészeti Múzeum századfordulós divattörténeti kollekcója, a Dresszkód: Szecesszió, amely 2021-ben a legsikeresebb volt. A Dresszkód egy sorozatkiallítás a magyar fővárosi Iparművészeti Múzeumban, ahol különböző korszakokat, esetenként ruhatervezők munkáit mutatják be. Ennek keretében 2021-ben a szecesszió viselettörténetét állították ki. Ezt követően a neves divattervező, Zoób Kati öltözékeivel folytatták, és várhatóan 2024-ben az Iparművészeti Múzeum viselettörténeti gyűjteményéből az art deco stílusában készült műtárgyakat tekinthetik meg az érdeklődők Ráth György-villában, a budapesti Városligeti fasorban – tudtuk meg Jékely Zsombor gyűjteményi főigazgató-helyettestől Rimaszombatban, aki elkísérte a Szecesszió tárlatot a gömöri megnyitójára.

Elhunyt Tóth Lajos

2023. november 25. – ma7.sk, felvidek.ma, Új Szó, bumm.sk

Életének 84. évében, hosszan tartó betegség után elhunyt Tóth Lajos, a rendszerváltás jelentős személyisége. Tóth Lajos 1939. november 18-án Királyréven született, később a galántai magyar középiskolában érettségizett, majd a Pozsonyi Pedagógiai Főiskolán földrajz–

Napi Nemzetpolitikai Sajtószemle – 2023. november 27.

történelem szakon szerzett diplomát. 1961-től a vágsellyei magyar iskolában tanított. Aktív szervezője volt a klubmozgalomnak, főszervezője az Őrsújfalusi I. Nyári Ifjúsági Művelődési Táborknak. Küzdött a magyar iskolák megszüntetése és a romániai falurombolás ellen, és szervezője volt a Csehszlovákiai Magyarok Memoranduma 1988 ellenzéki dokumentum melletti aláírásgyűjtéseknek. Az átkos rendszerben tevékenysége miatt folyamatos rendőri zaklatásnak volt kitéve, útlevelét bevonták. 1989. november 18-án Vágsellyén.

Ismételt helytállás a világversenyen

2023. november 25. – ma7.sk

A királyhelmei magyar gimnázium hat tehetséges diákja november 7-e és 9-e között már másodízben képviselte Szlovákiát a WRO™ nemzetközi LEGO robotépítési és -programozási tanulmányi világversenyen. A Word Robot Olimpad 2023-nak ezúttal a közép-amerikai Panamai Köztársaság adott otthont. A fiatalok és edzőjük számára a tavalyi dortmundi világbajnokságon tapasztaltak és élmények után nem volt kérdés, tovább haladnak a megkezdett úton és mindent megtesznek azért, hogy az idej, panamai világversenyre is kijussanak. Az időben megkezdett munka meg is hozta a gyümölcsét az országos bajnoki cím formájában két, a junior és a senior kategóriában. Erkölcsi elismerést jelentett számukra újfent Szlovákia legjobbjaiként állni a dobogóra. Komoly kihívást jelentett azonban a világ e nagyon messzi, de annál érdekesebbnek vélt szegletébe, Közép-Amerika legfejlettebb államába való kijutás jelentős anyagi keretének előteremtése. Míg a tavalyi, európai világversenyre önköltségen utazott a csapat, a bő egyhetes panamai lét teljes költségét saját forrásból fedezni már képtelenség lett volna.

Szlovákiai turnéra indult a Magyar Színház Babaszínháza

2023. november 25. – ma7.sk, felvidek.ma

2023 novemberében négy nap alatt hat szlovákiai helyszínre látogat el a Magyar Színház babaszínházi formátuma. A Leporelló sorozat két produkciója, a Hangora és a Herfli a határon túl is nagy népszerűségnek örvend. A Hevesi Sándor téri teátrum babaszínház, más néven csecsemőszínház vagy aprók színháza keretein belül olyan 0-4 éves korosztálynak szóló színházi előadásokat kínál, amelyek teljes időtartama 45 perc. Ez 20-25 perc előadásra és 20 perc közös játékra oszlik. Az előadások a kisgyermek már megszerzett tapasztalataival és képességeivel operálnak, hétköznapi szituációk játékos megjelenítésével, bábos formák, vizuális és zenei elemek, mondókák, gyermekdalok vagy éppen klasszikus zeneművek használatával. „Cseperedj a Magyar Színházzal!” jeligével indította útjára a teátrum 2023 áprilisában a babaszínházi sorozatát, melynek azonnal sikeres fogadtatása volt.

Pogány Erzsébet-díj a közösségépítőknél

2023. november 26. – ma7.sk

A rimaszombati Kastély Panzióban tartotta közgyűlését a Szövetség a Közös Célokért (SZAKC) társulás. A közgyűlést követő ünnepi fogadáson harmadik alkalommal adták át a Pogány

Napi Nemzetpolitikai Sajtószemle – 2023. november 27.

Erzsébet-díjat. A társulás néhai igazgatójáról elnevezett kitüntetést idén Győri Margit kapta, Laczkó Lajos pedig posztumusz díjazott lett. A Szövetség a Közös Célokért társulás által megalapított díjjal a kuratórium tagjai Pogány Erzsébetnek állítanak emléket. Az elismerésre olyan személyeket lehetett javasolni, akik legalább tíz éve részt vesznek a civil életben, akik példamutatók a közösségépítésben és szervezésben, fáradhatatlan tevékenységet folytatnak és munkásságuk a Felvidékhez kötődik. Az alapítók a díjat mindig Erzsébet napjához igazítva adják át, az ünnepség pedig egyben tisztelgés és főhajtás a néhai igazgató szorgalmas, áldozatos munkája előtt. Az idei díjazottakat Fekete Irén, a kuratórium elnöke jelentette be.

Gútán is elültették Petőfi körtefáját

2023. november 26. – ma7.sk

Már 200 helyen ápolják Petőfi körtefáját, köztük november 25-től Gútán is, a városháza melletti téren, ahol a Gútáért Polgári Társulás és a GUTTÚRA közösen ültették el a Pórszombatból kapott oltványt. A faültetés előtt Petőfi Sándor Egy gondolat bánt engemet című versét Tóth Csaba szavalta el. A Gútáért Polgári Társulás elnöke, Halász Anita röviden ismertette a történelmi eseményeket, a legenda szerint Petőfi Székelykeresztúron a Gyárfás kúria udvarán álló körtefa alatt szavalta el az Egy gondolat bánt engemet című versét, 1849. július 31-én, majd elindult a segesvári csatába, ahonnan nem tért vissza, így ez az utolsó helyszín ahol a költő verset írt. A körtefa majdnem kipusztult, de a helyieknek sikerül a róla vett oltványról újratelepíteni. Méhes Csaba, a GUTTÚRA elnöke hozta el Pórszombatból Petőfi körtefáját Kovács Gyula pomológustól.

Mit tettünk a szabadságért, és mit tett a szabadság velünk?

2023. november 26. – ma7.sk

Ünnepi és emlékező beszélgetésre invitáltuk szerkesztőségünkbe Csáky Pált a bársonyos forradalom évfordulóján. A közéleti változások és azok okai mellett arról is kérdeztük vendégünket, hogy mindezek milyen módon jelentkeztek a saját életében. Csáky Pál ugyanis amellet, hogy volt parlamenti képviselő, betöltötte az MKP elnöki, valamint két cikluson át a miniszterelnök-helyettesi posztot, és volt az MKP európai parlamenti képviselője is. „Ami viszont pozitívum, hogy már korán elkezdtem írni, több írásom megjelent a központi lapokban is, így némi ismertségre tettem szert, illetve állandó kapcsolat alakult ki Grendel Lajossal, Tóth Károllyal és másokkal, akiket rendszeresen látogattam Pozsonyban. Ilyenkor mindig leültünk, hogy megbeszéljük a bennünket foglalkoztató témákat. Akkor ott volt Pozsony központjában a magyar értelmiség, annak ellenére, hogy a politikai rendőrség zaklatta őket.

Juhász Bálint: A civil szervezetek az élet sója

2023. november 24. – PannonRTV

Mintegy 30 civilszervezet képviselője jelent meg azon a kishegyesi tanácskozáson, amelyet a Petőfi Sándor Közösségi-, és Magyar Művelődési Központ előadótermében tartottak. Ezt követően a színházteremben megünnepelték a kishegyesi Ady Endre Kísérleti Általános Iskola napját. A civilszervezeteknek közösségformáló ereje van, hangzott el a kishegyesi civilek kerekasztal-beszélgetésén. Egy közösségen belül egymást segítik és erősítik. Pályázatok segítségével valósítják meg programjaikat. A kishegyesi önkéntes tűzoltók szinte minden pályázata sikeres volt tavaly. Szügyi István, elnök, Maronka Károly Önkéntes Tűzoltó Testület, Kishegyes: „Azzal, hogy tudjunk pályázni sikeresen úgy az önkormányzatban, a tartományban és természetesen az országgyűlésben is nem árt, ha megfelelő számú képviselőnk van, mert e nélkül a pályázataink nem nyernek, tehát mindenféleképp az úgynevezett háttérlobbi ott kell, hogy legyen, hogy a civil szervezetek sikeresek legyenek.”

A VMSZ választási listáján kiváló szakemberek szerepelnek, akik tudásukat a közösség javára fordítják

2023. november 25. – PannonRTV

Édes napok - a cukorbetegségről közérthetően címmel szervezett egészségügyi előadást és politikai lakossági fórumot a Vajdasági Magyar Szövetség Bajmokon. A helyszínen vérnyomás-, és vércukorszint mérésre is volt lehetőség. A cukorbetegség megelőzéséről, szövődményeiről, illetve a magas vérnyomás veszélyeiről hallhattak előadást Bajmokon a VMSZ szervezésében. Kollár Jenő, Bajmok: „Két-három orvos van meghívva, jótanácsokkal láttak majd el minket.” Az érdeklődőket Bagi Boján, a Szabadkai Közkórház Aneszteziológiai és Reanimációs Osztályának vezető főorvosa, Gál Kovács Loretta gyógyszerész és Uri Emese, a Zombori Egészségház igazgatója tájékoztatta. Kovács Elvira, a VMSZ alelnöke, kiemelte, a párt tagjai és jelöltjei között nagyon jó szakemberek vannak, akik a tudásukat a közösség javára fordítják.

A bukovinai székelyek 140 éve élnek Hertelendyfalván

2023. november 26. – Vajma.info

„Emlékezni jöttünk ma ide. Emlékezni a 140 évvel ezelőtt idetelepített őseinkre és Thomka Károly telepítőlelkészre, aki segítette a gyülekezetének tagjait, hogy eljussanak az Al-Duna mentére” - mondta Lócsei Vilmos, a hertelendyfalvi Tamási Áron Székely-Magyar Művelődési Egyesület elnöke köszöntő beszédében a kopjafaavatásnál. A kopjafa díszleteinek tervezésében a hertelendyfalvi egyesület tagjai is részt vettek, sőt, jelképesen a faragásában is. A kopjafa a Bukovinai Székelyek Országos Szövetségének ajándéka, amely Jakab Róbert fafaragó mester munkáját dicséri. Az újonnan felállított kopjafa leleplezését koszorúzás követte, majd Halász Béla hertelendyfalvi református lelkész mondta az áldást, végül a Székely Himnusz eléneklésével zárult az udvaron lévő megemlékezés. Lehetőség volt megtekinteni a bukovinai székely tájházat, valamint a kint elhelyezett képkiallítást is, amely a 140 év során felhalmozott képekből lett tematikusan összeállítva.

Temerini sikertörténetek a Prosperitativál

2023. november 26. – PannonRTV

Két nyertes pályázóval találkozott Temerinben Juhász Bálint, a Prosperitativ ügyvezetője, majd részt vett a helyi Iparosok és Vállalkozók Magyar Egyesületének 135 éves fennállása alkalmából szervezett ünnepségen. A temerini Dujmovics-nyomda vezetője két ízben pályázott az alapítványnál, 2016-ban egy profi weboldal indítására, 2019-ben pedig egy tekerceses címkelakkozó beszerzésére nyert támogatást. Dujmovics Krisztián, nyomdaipari vállalkozó: „Ez ugyan egy nyomdai vállalkozás és nyomda vagyunk, de nem a klasszikusan vett értelemben, hanem inkább, illetve kizárólag címkenyomtatással foglalkozunk, ipari mennyiségben és ipari felhasználásra.” A 2011-ben indult Csoma Autószerviz tulajdonosa két dolgozó számára biztosít munkát. A tulajdonos négy évvel ezelőtt eszközbeszerzésre pályázott és kapott támogatást. A felszerelés lehetővé teszi, hogy tovább fejlesszék a vállalkozást, és magas színvonalú szolgáltatást nyújthassanak ügyfeleiknek.

Kárpát-medencei diákok Művészeti Találkozója

2023. november 26. – PannonRTV

A Kárpát-medencei diákok Művészeti Találkozásának idén a kishegyesi Petőfi Sándor Községi - és Magyar Művelődési Központ adott otthont. A találkozó a színházi műhely szervezésében valósult meg. A pályaművek a Kárpát-medence összes térségéből érkeztek. Jónás Gabriella, zsűritag: „Nagyon sok kategóriában képzőművészet, amelynek több alkategóriája is van. De tánc, ének, szóló muzsika, vers írás és novella írás. Ugyanakkor vers és prózamondás, filmek és színházi előadások. Tehát nagyon széles ez a kör, amivel foglalkoztak a diákok és az őket felkészítő tanárok ebben az évben. Öröm, hogy ebben az évben már 291 pályamunka érkezett. Ezek nagyon értékes alkotások.”

Vajdasági magyar fiatal kutatók a VMTDK-án

2023. november 25. – PannonRTV

A KÁOSZ a fő témája idén a Vajdasági Magyar Tudományos Diákköri Konferenciának. A Vajdasági Magyar Felsőoktatási Kollégium által november 23. és 26. között megszervezett eseményen 148 egyetemista vesz részt. Az egyetemista diákok tíz szekcióban mérték fel tudásukat. Lajkó Flórián, az Újvidéki Egyetem Orvostudományi Karának hallgatója ötödik alkalommal vett részt a konferencián. „Idén a császármetszést követő hegnek a szövettani tulajdonságait, illetve szövettani jellegzetességeit dolgoztam fel, melyet az Újvidéki Egyetem Orvostudományi Karának nőgyógyászati, illetve szövettani intézetének segítségével tudtam megírni.”

Sinkovics Imrére emlékeztek Palicson

2023. november 25. – PannonRTV

Második Sinkovics Imre emléknapot tartottak Palicson. A nemzetközi szakmai tanácskozáson az előadók olyan témákat érintettek, mint az állatkertekbe behurcolható fertőző betegségek, a házi kedvencként tartott nyulak gyakori betegségei, az aranysakálók helyzete Szerbiában és Európában, de a vadon élő állatok csontpatológiájáról is hallhatott a közönség. Sinkovics Imre a Magyar Állatorvosok Világszervezetének és a Szerb Állatorvosi Kamarának volt az egyik alapítója, valamint az első magán-állatorvosi állomást is ő hozta létre a volt Jugoszlávia területén. Sokan a Palicsi Állatkert igazgatójaként ismerték, munkássága alatt pedig több jelentős befektetést is sikerült megvalósítania.

A kárpátaljai magyarság képviselői is részt vettek az Ukrajna miniszterelnöke által vezetett megbeszélésen

2023. november 25. – Karpat.in.ua

Viktor Mikita, a megyei katonai adminisztráció (OVA) vezetője a térség nemzeti kisebbségeinek vezetőivel együtt vett részt a Denisz Smihal által vezetett megbeszélésen, melyen Ukrajna egyes törvényeinek módosításairól tárgyaltak, figyelembe véve az Európai Tanács javaslatait a nemzeti kisebbségeket illetően. A közelmúltban az Európai Bizottság azt ajánlotta az Európai Tanácsnak, hogy kezdjen tárgyalásokat Ukrajnával, ezzel is megerősítve országunk jelentős sikerét a reformok végrehajtásában, amelyeket be kell fejezni. Az egyik fő feltétel az, hogy a nemzeti közösségekre vonatkozó ukrán jogszabályokat összhangba hozzák az európai normákkal. Kárpátaljának meghatározó szerepe van ebben, hiszen megyénkben található a legtöbb nemzeti kisebbség, akik békében élnek, együttműködnek és fejlődnek.

Élelmiszeradomány a beregszászi mentőállomás részére

2023. november 24. – Kárpátalja.ma, Karpat.in.ua, KISZo.net

A háború kitörése óta a magyar kormány és a magyarországi karitatív szervezetek teljes erővel támogatják Ukrajnát és állampolgárait mind Ukrajnában, mind Magyarországon. Ezúttal a Magyarországi Szamaritánusok Budapesti Szociális Egyesülete gyűjtött élelmiszeradományt, mely november 23-án érkezett Kárpátaljára. A szervezet a beregszászi mentőszolgálat dolgozói és családjaik részére küldte a szállítmányt. Az adomány szállítását a Delta mentőszolgálat vállalta ingyen, Magyarország Ungvári Főkonzulátusa pedig segítette a határátkelésnél. A Beregszászi Mentőállomásnál Gely Irina igazgatóasszony fogadta a közel egytónnás és másfél millió forint értékű szállítmányt, melyet dr. Papp Ferenc, Magyarország Ungvári Főkonzulátusának konzulja nyújtott át.

Ungváron is bemutatták a Beregszász szíve című dokumentumfilmet

2023. november 24. – KISZO.net

Beregszász után Ungváron is bemutatták a Beregszász szíve című dokumentumfilmet. A közel egy órás alkotás a Beregszászi Művelődési Ház, az egykori, 1883-ra elkészült Nagyzsinaóga történetét, a 60-as évek végén betonszarkofág mögé zárt épület rehabilitációjának terveit mutatja be. A dokumentumfilm a TV21 Ungvár munkatársainak közreműködésével jött létre. Mint arról korábban beszámoltunk, Magyar Levente, a Külgazdasági és Külügyminisztérium államtitkára alig egy héttel az orosz-ukrán háború kitörése előtt, 2022. február 18-án ünnepélyes keretek között jelentette be a művelődési házban tartott tájékoztatóján, hogy Magyarország és Ukrajna közösen felújítja az egykori beregszászi nagyzsinaógát, a város főterének egyik meghatározó épületét. Elhangzott: ez lesz az évtized legjelentősebb kárpátaljai kulturális beruházása.

ECL-bizonyítvány átadó és nyelvizsgák 2023 novemberében a Rákóczi-főiskolán

2023. november 25. – Kárpátalja.ma

A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola 2016 óta együttműködésben áll a Pécsi Tudományegyetem Idegen Nyelvi Központ ECL Nyelvizsgaközpontjával, mint külföldi vizsgahelyszínnel. Az intézmények megállapodásának köszönhetően lehetőség van Beregszászban is ECL nemzetközi nyelvvizsga-bizonyítványok megszerzésére. A Rákóczi-főiskola nagytudású nyelvész szakemberekkel büszkélkedhet, akiknek köszönhetően a vizsgáztatás minden szinten biztosított: A2, B1, B2 és C1. A vizsgáztatási jogosítványok frissítésére 2023. február 14-ig volt lehetőség minden vizsgáztató tanárnak, akik közül valamennyien megújították azokat.

II. Rákóczi Ferenc futsal bajnokság: rangadókkal indul a szezon

2023. november 25. – Kárpátalja.ma, Karpat.in.ua

A II. Rákóczi Ferenc futsal bajnokság nyolc csapat részvételével veszi kezdetét pénteken, a Rákóczi-főiskola sportcsarnokában. Minden mérkőzést élőben közvetít az esemény Facebook-oldala. A teremfoci bajnokság nyitófordulójában beregszászi rangadóval indul útjára a labda: a Spárta és a beregszászi főiskola gárdája csaphat össze a nyitómérkőzésen. A második találkozó is nagy csatának ígérkezik, mivel a címvédő Kígyósi FC és a tavalyi bronzérmes Nagybaktai Jobbpart együttese feszül majd egymásnak. A harmadik mérkőzésen két újoncnak tekinthető csapat találkozik egymással, a bátyúi és a gúti-gáti együttes, amely a 2021-2022-es szezonban már részt vett a tornán, de valószínűleg idén más összeállításban láthatjuk majd őket.

A Nagydobronyi Református Líceumnak is gyűjt a Kárpát-medencei Református Oktatási Alap

2023. november 26. – Kárpátalja.ma

Adománygyűjtést szervez a Kárpát-medencei Református Oktatási Alap, amellyel többek között a Nagydobronyi Református Líceumnak is segítenének. Az akció 2024 januárjának

végén ér véget – tudatta a reformatus.hu. Az oktatási alap Kárpátalján a Nagydobronyi Református Líceum étkezdéjének bővítésére gyűjt. Közleményük szerint ezen kívül Felvidéken az Alistáli Református Egyházi Alapiskola részére mikrobuszt szeretnének vásárolni, Királyhágómelléken a Nagyváradi Lorántffy Zsuzsanna Református Gimnázium LélekBand nevű ének- és zenekara állandó gyakorlótermét szeretnék kialakítani, Erdélyben a Székelyudvarhelyi Baczkamadarasi Kis Gergely Református Kollégium épülő általános iskolai épületét szeretnék fel, a Szerbiai Református Keresztyén Egyházban és a Horvátországi Református Keresztyén Kálvini Egyházban pedig nyári gyermek- és ifjúsági táborok kaphatnának segítséget az akció keretén belül.

A ViaTisa projekt eredményeiről tartott zárókonferenciát a KMTT

2023. november 26. – Karp.in.ua, KISZo.net

A „ViaTisa” elnevezésű határon átnyúló, közös turisztikai projekt eredményeiről szóló zárókonferenciát szervezett a Kárpátaljai Magyar Turisztikai Tanács. Az Európai Unió támogatásával a Felső-Tisza Vidéki Többcélú Kistérségi Társulással közösen, 2021 és 2023 között megvalósult projekt célja a helyi kultúra, történelmi örökség megőrzésén túl egy új, hiánypótló, határáron átívelő turisztikai desztináció, azaz úticél létrehozása volt. A program keretein belül lehetőség nyílt turisztikai információs pont megnyitására, a magyar partnerekkel közösen tananyagok kidolgozására, workshopok és konferenciák szervezésére, kiadványok megjelentetésére. A „ViaTisa” projekt eredményeinek értékelésén kívül a jelenlévők megvitaták a 2024-ben létrehozásának 10. évfordulóját méltató Kárpátaljai Magyar Turisztikai Tanács tevékenységét és jövőbeli terveit. Tarpai József, a Kárpátaljai Magyar Turisztikai Tanács alelnöke kiemelte, a nehézségek ellenére a KMTT a jövőt tervezi.

Hadik-díjban részesült Popovics Béla

2023. november 26. – KISZo.net

Történelmi hagyományok nélkül egy nemzet csak hullócsillag, ezért törekszünk a jövőben is arra, hogy óvjuk, ápoljuk nemzeti kincseinket – mondta a Kulturális és Innovációs Minisztérium (KIM) parlamenti államtitkára szombaton Budapesten, az Egyetemi Katolikus Gimnáziumban. Vítályos Eszter a 11. Hadik András hagyományörző jótékonyági bál megnyitóján arra is felhívta a figyelmet, hogy „öriznünk kell értékeinket, amelyek közös kincseink, és amelyekre joggal lehetünk büszkék, mi, magyarok”. Kiemelte, gyönyörű hagyomány a Hadik-bál, amely idén az ukrajnai háború miatt különösen nehéz helyzetbe került kárpátaljai magyarságot, a magyar oktatás működését szeretné segíteni. Vítályos Eszter az est egyik fénypontjának nevezte a Hadik-díj átadását. A mives huszárszablyát minden évben olyan személy vagy szervezet kapja, aki sokat tett a nemzeti összetartozásért. A díjat Schmittné Makray Katalin idén Popovics Bélának adta át, aki a Munkácsi II. Rákóczi Ferenc Középkolában és a Szent István Líceumban tanít magyar irodalmat, valamint művészettörténetet, továbbá Kárpátalja és Munkács múltját kutatja.

Elektronikus sajtó

Határok nélkül

2023. november 24. – Kossuth Rádió

A pedagógusnap Magyarországon egy mozgó dátumú ünnep. Minden évben június első vasárnapján köszöntjük a köznevelésben és a felsőoktatásban dolgozókat. Székelyföldön a magyarországi gyakorlathoz képest az Oktatás Nemzetközi Napjához kapcsolódva, ilyenkor ősszel is ünneplik a pedagógusokat.

A székelyföldi Hargita megyében immár hagyomány, hogy a megyei önkormányzat és a tanfelügyelőség, illetve a csíkszeredai Apáczai Csere János Pedagógusok Háza Majláth Gusztáv Károly - és Pro Civitate - díjjal ismeri el a kiemelkedően tevékenykedő pedagógusok munkásságát. Az idei díjátadón, amelyet csütörtök este tartottak Csíkszeredában, tizenegy díjat osztottak ki.

Harmadszor – ezúttal Zombolyán – adták át az RMDSZ Temes megyei szervezetének Közösségért díjait azoknak, akik a megyében a helyi magyar közösségek érdekében fejtettek ki jelentős tevékenységet, akár a szövetségben, akár a nőszervezetben. Idén tizenketten kapták meg a díjat.

Egyre több a kulturális rendezvény Brassó megye szóránymagyar településein. A megyei RMDSZ célja, hogy minden olyan településre eljusson valamilyen rendezvény, amely távol van a megyeszékhelytől, Brassótól vagy a közeli Négyfalutól. Így ezen a héten éppen Alsórákos és Hévíz magyar gyerekeit látogatta meg egy pantomimművész.

A múlt héten tartott MDT egyik résztvevője volt Vörös Sándor Kanadából. Az edmontoni Magyar Kultúrkör újonnan megválasztott elnöke, az Összetartozás táncegyüttes ötletgazdája és létrehozója a néptáncosok világában jól ismert szakember először vett részt az MDT ülésén.

Kísérleteznek ugyan modern táncszínházi elemekkel, de leginkább az autentikus magyar néptáncok állnak közel hozzájuk. 25 éves az Udvarhely Néptáncműhely. A székelyudvarhelyi tánckar az erdélyi hivatásos táncegyüttesek között az egyik legkisebb, ám a színpadi produkciók mellett nem csak a nézőtérre várják a közönséget, hanem a nyilvánosság elé lépnek tanintézményekben, városi rendezvényeken is jelen vannak és oktatnak.

Fennállásának 75. évfordulóját ünnepelte szombaton a magyarcsernyei Ady Endre Magyar Művelődési Egyesület. Hogy mit jelent a település lakóinak és a délvidéki magyaroknak ez a nagy múltú egyesület? Kiderül az összeállításból.

Kárpát-medence

2023. szeptember 22 – M1

Célkeresztben a magyar nyelv Kárpátalján

Légiriadók, háború, katonai mozgósítás, áramszünetek, nyomor – egy csokor azokból a problémákból, amelyekkel Ukrajna küzd, és aminek megoldását egy felelős ország vezetése mindenképp elhelyezné. Azonban az ukrán parlament a jóléti intézkedések és a béke elősegítése helyett, ebben az apokaliptikus állapotban talált időt és energiát arra, hogy meghozza azt a törvényt, mely a nemzetiségi kisebbségek jogait hivatott szabályozni, és amely kritikusi szerint távol áll az európaiság fogalmától. A Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség szerint a törvényalkotók teljes egészében figyelmen kívül hagyták a magyar és más kisebbségi szervezetek által korábban megfogalmazott konstruktív javaslatokat. A jogszabály ugyanis megerősíti az oktatási és nyelvtörvényben korábban lefektetett jogszűkítéseket, illetve újabbakat is hoz, például nem garantálja a nemzetiségi szimbólumok használatát sem.

Újjászületett a Székely Nemzeti Múzeum

Nagy ünnepre készült Sepsiszentgyörgy múzeumlátogató közönsége: négy év felújítás után végre megnyitotta kapuit a város, de egész Székelyföld emblematisz intézménye, a Székely Nemzeti Múzeum. Az ünnepélyes megnyitó napján az érdeklődők valósággal megrohmozták az intézményt. A lelkesedés korántsem túlzó, hiszen ez a legnagyobb határon túli magyar közgyűjtemény, amely 1875 óta látogatható. A gyűjteménynek több mint 100 éve otthont adó, Kós Károly által tervezett épületegyüttés szakszerű felújításának végét már nagyon várta a közösség.

Horvát Ákos, a trendi pap Délvidéken

Az Újvidéki Duna-parton Horvát Ákos atya melegít a futáshoz, mindennapjai része a sport a szabadban és az edzőteremben is. Horvát Ákos elhivatott egyházi személy, aki aktívan sportol és folyamatosan képzzi magát. Személyes példájából sokan merítenek önbizalmat és hitet. A nemzeti sokszínűségéről ismert Újvidéken szolgál, ahol emberként és papként is megtalálta a helyét. Ákos atya Esztergomban tanult, de végig tudta, hogy vissza fog térni Délvidékre.

A néphagyományok, ezen belül a népszokások, népi játékok tanítása kiemelkedő hangsúlyt kap a nagybalogi alapiskolában

A Gömöri-medence és a Balog-völgy északi részen, a Balog-patak partján, a magyar-szlovák nyelvhatáron található a völgy legnépesebb települése, Nagybalog. Nevezetességei közé tartozik a Koháry-Coburg kastély, amely ma egészségügyi intézményként működik. A határában lévő egykori várban élt Gyöngyösi István költő, akinek emléktáblája a helyi

művelődési központ falán kapott helyet. Református templomát erődített fal veszi körül, melynek kertjében 2008-ban helyezték el a helyi Mikó József asztalosmester által készített 1848-49-es szabadságharc emlékére állított kopjafát. Egykori Református Felekezeti Elemi Iskolájában tanított Tamás Aladárné Szűcs Iлона, aki a 2011-ben felvett magyar állampolgárságát követően szinte az egész Kárpát-medencében ismertté vált.